

SLOUČENÍ SYSTÉMŮ PODPORY Z PROSTŘEDKŮ PF

A) Úvod

V rámci inventury úkolů souvisejících s restrukturalizací církve při přechodu na samofinancování synodní rada předložila v r. 2023 synodu **záměr podpory farních sborů při povolávání kazatelů**: z iniciativy seniorátního výboru nebo synodní rady má být farnímu sboru poskytnuta nižší, ale dlouhodobá finanční podpora, která umožní povolat konkrétního faráře nebo jáhna na delší dobu.

Na základě kladného stanoviska synodu poté synodní rada v r. 2024 předložila synodu rozpracovaný **věcný záměr**, v němž mj. doporučila sloučit všechny systémy podpory kazatelských míst z prostředků Personálního fondu do jednoho, přičemž o podpoře bude na základě návrhu seniorátního výboru rozhodovat synodní rada podle pravidel schválených synodem.

Stávající systém je totiž složitý a nepřehledný, přičemž pravidla pro jednotlivé druhy podpory se výrazně liší. Nový systém umožní synodní radě poskytovat farním sborům podporu **pružněji a více cíleně**, přičemž větší důraz bude kladen na **účelnost vynaložené podpory** (provázanost s rozvojovým plánem sboru), jejíž použití se bude vyhodnocovat důsledněji.

36. synod na svém 2. zasedání se záměrem vyslovil svým usnesením č. 27 souhlas a uložil synodní radě připravit **související změny řádů**, které nyní synodní rada synodu předkládá vč. jejich zdůvodnění:

- 1. Účel a forma podpory.** Podle návrhu lze podpořit farní sbor, v němž se určitý druh práce ČCE dosud nekonal či nekoná (dosavad důvod pro prohlášení kazatelského místa za *misijní*). Podpořit lze však i farní sbor, v němž se sborová práce již konala nebo koná, kde však vlivem vnitřních či vnějších okolností došlo k poklesu aktivity sborového života, avšak pouze za předpokladu, že je reálná naděje na obnovení sborové práce v plném rozsahu (dosud důvod pro prohlášení kazatelského místa za *podporované*). Podporu synodní rada navrhuje omezit výhradně na farní sbory – seniorátní a celocírkevní kazatelská místa již nebude možné financovat tímto způsobem. Synodní rada podle návrhu může podporu farnímu sboru poskytnout na dobu 3 až 6 let, přičemž může podporu prodloužit, avšak celková doba podpory nesmí přesáhnout 9 let (totéž dosud platí pro prohlašování kazatelských míst za podporovaná).
- 2. Rozpočtový rámec.** Podpora farního sboru se v tomto případě hradí ze solidárních prostředků Personálního fondu. Nadále má platit, že solidární prostředky tvoří solidární část výběru Personálního fondu stanovená synodem, která může činit až 10 % částky shromážděné z odvodů do Personálního fondu v daném roce. Návrh krátkodobého ročního, indikativního tříletého a ilustrativního desetiletého rozpočtového rámce předkládá synodu synodní rada na návrh správní rady Personálního fondu. Synodní rada bude o poskytnuté podpoře a čerpání solidárních prostředků každoročně informovat synod.
- 3. Podávání žádostí a jejich zpracování.** Návrhy na poskytnutí podpory budou synodní radě podávat seniorátní výbory. Je však možné, aby synodní rada podpořila kazatelské místo i bez návrhu seniorátního výboru, je však povinna vyžádat si před tímto rozhodnutím jeho stanovisko. Podněty může samozřejmě podávat i staršovstvo daného farního sboru, je však na seniorátním výboru, resp. synodní radě, jakým způsobem podnět vyhodnotí. Žádosti o podporu budou seniorátní výbory podávat přes portál projekty.e-cirkev.cz obdobně jako např. žádosti o podporu v rámci Diakonických a rozvojových projektů (DaRP) či z prostředků Jeronýmovy jednoty. Termíny pro podávání návrhů plánuje synodní rada vyhlašovat dvakrát ročně.
- 4. Posuzování žádostí.** Součástí žádosti bude zejména aktuální rozvojový plán farního sboru s návrhy konkrétních kroků, popisem rizik a výhledem udržitelnosti. Synodní rada bude posuzovat shodu s účelem podpory a soulad s dalšími formami podpory, které církev poskytuje (DaRP, Jeronýmova jednota, včasné projekty atp.). Dále se zaměří na vhodnost kazatele a realizačního týmu (staršovstvo nebo jiná skupina) s ohledem na dosažení plánovaného záměru.

5. **Formální náležitosti podpory.** Podmínkou podpory má být uzavření a trvání smlouvy mezi povšechným sborem a farním sborem, což se osvědčilo u Diakonických a rozvojových projektů i u Jeronýmovy jednoty. Smlouva bude obsahovat pravidla pro vyhodnocování podpory, jakož i povinnost farního sboru informovat povšechný sbor o využívání podpory. Pokud farní sbor své povinnosti nebude plnit, synodní rada bude moci od smlouvy odstoupit a podporu tím ukončit.
6. **„Zprovoznění“ institutu strategického kazatelského místa.** Navrhovaným vypuštěním nefunkčních ustanovení církevních řádů – zejména čl. 5 odst. 3 až 5 Pravidel zřizování a rušení kazatelských míst – docílíme „zprovoznění“ institutu strategického kazatelského místa. Tento institut dosud nebyl použit, ač mu v minulosti obsahem odpovídalo podporované celocírkevní kazatelské místo s určením pro FS ČCE v Ústí nad Labem. Po přijetí navrhovaných změn řádů již případnému zřízení strategického kazatelského místa nebude nic bránit. Podmínky pro jeho zřízení zůstávají bez zásadních změn – nadále má platit, že o zřízení i obsazení rozhoduje na návrh synodní rady synod.
7. **Zrušení sbírky solidarity sborů.** V rámci snižování počtu celocírkevních sbírek synodní rada navrhuje synodu zrušení povinné sbírky solidarity sborů, protože má za to, že solidární prostředky tvořené solidární částí výběru Personálního fondu stanovené synodem jsou na podporu kazatelských míst farních sborů postačující.
8. **Zrušení příspěvků ze solidárních prostředků.** Synodní rada dále navrhuje zrušit možnost žádat o jednorázové příspěvky ze solidárních prostředků, o něž dosud mohou žádat farní sbory, které se ocitly ve finanční tísní a nejsou schopny provést povinný odvod do Personálního fondu. O těchto žádostech v současnosti rozhoduje synodní rada na základě doporučení správní rady Personálního fondu, přičemž sbory nemusí dokládat žádný projekt (na rozdíl od podporovaných či misijních kazatelských míst). Praxe však ukazuje, že o tento druh podpory velmi často žádají sbory, jimž platební schopnost poklesla v souvislosti s prováděním stavebních prací. Platí však, že Personální fond je účelově vázán, a proto by farní sbory měly o podporu svých stavebních aktivit žádat především Jeronýmovu jednotu.
9. **Zrušení Pravidel zřizování a rušení kazatelských míst.** Synodní rada využívá příležitost změny církevních řádů, aby synodu navrhla zrušení samostatných Pravidel zřizování a rušení kazatelských míst, jejichž ustanovení se podařilo přemístit do Řádu o správě církve a Statutu Personálního fondu, kam věcně patří. V případě schválení předložené novely se tak počet právních předpisů sníží a zároveň tím bude právní úprava přehlednější.

B) Návrh změn Statutu Personálního fondu

Čl. 5 Příjmy Personálního fondu

1. Příjmy Personálního fondu tvoří:
 - a. pravidelné odvody všech církevních sborů dle čl. 6 tohoto statutu,
 - b. výnosy provozní i investiční části Personálního fondu dle příslušných odstavců [čl. 2](#) tohoto statutu,
 - c. ~~výnosy sbírky solidarity sborů,~~
 - d. finanční náhrada a příspěvek na podporu činnosti dle [ŘHC čl. 13 odst. 6](#),
 - e. dary tuzemských a zahraničních fyzických a právnických osob.

Ustanovení čl. 7 se ruší a nahrazuje ustanovením následujícího znění:

Čl. 7 Podpora kazatelských míst

1. **Solidární prostředky tvoří solidární část výběru Personálního fondu stanovená synodem. Ze solidárních prostředků se hradí odvod do Personálního fondu za farní sbor, jehož kazatelskému místu byla poskytnuta podpora, a to v rozsahu stanoveném v každém jednotlivém případě rozhodnutím synodní rady. Ze solidárních prostředků je hrazen rovněž odvod za strategické kazatelské místo včetně provozních nákladů strategického kazatelského místa, pokud synod nestanoví jinak.**

2. Na základě návrhu správní rady PF podaného prostřednictvím synodní rady stanoví synod, jaká část prostředků shromážděných z odvodů do Personálního fondu za kazatelská místa bude přidělena do solidárních prostředků. Z prostředků vybraných v roce předcházejícím zasedání synodu (X – 1) se oddělí část stanovená synodem a použije se jako část solidárních prostředků v roce následujícím po zasedání synodu (X + 1).
3. Část prostředků Personálního fondu přidělená do solidárních prostředků nesmí být vyšší než 10 % částky shromážděné z odvodů do Personálního fondu v daném roce (X – 1).
4. Nejsou-li solidární prostředky v daném roce plně vyčerpány, zůstávají součástí solidárních prostředků pro další rok.
5. Na základě návrhu správní rady PF podaného prostřednictvím synodní rady stanoví synod též indikativní tříletý rozpočtový rámec s tím, že objem prostředků schválený v budoucích letech jako závazný se nebude v žádném z těchto let od hodnoty indikativní lišit o více než 10 %, a ilustrativní desetiletý rozpočtový rámec.
6. Ze solidárních prostředků lze podpořit farní sbor, v němž se určitý druh práce ČCE dosud nekonal či nekoná. Podpořit lze i farní sbor, v němž se sborová práce již konala nebo koná, kde však vlivem vnitřních či vnějších okolností došlo k poklesu aktivity sborového života, avšak pouze za předpokladu, že je reálná naděje na obnovení sborové práce v plném rozsahu.
7. Po dobu, po kterou je kazatelské místo podpořeno, je příslušný farní sbor zcela nebo zčásti zproštěn povinnosti provádět za toto místo odvod do Personálního fondu.
8. Návrh na poskytnutí podpory kazatelského místa předkládá synodní radě příslušný seniorátní výbor, který může návrh předložit na základě podnětu staršovstva daného farního sboru. Součástí návrhu je rozvojový plán, který formuluje cíle, postup a harmonogram kroků nutných pro dosažení stanovených cílů. Návrhy předkládají seniorátní výbory synodní radě způsobem, v podobě a v termínech, které synodní rada stanoví.
9. Synodní rada může podpořit kazatelské místo i bez návrhu seniorátního výboru. V takovém případě si však před rozhodnutím vyžádá stanovisko příslušného seniorátního výboru.
10. Synodní rada může podpořit kazatelské místo na dobu 3 až 6 let, přičemž může podporu prodloužit, avšak celková doba podpory nesmí přesáhnout 9 let.
11. Podmínkou podpory kazatelského místa je uzavření a trvání smlouvy mezi povšechným sborem a farním sborem, jehož kazatelskému místu byla rozhodnutím synodní rady podpora poskytnuta. Smlouva obsahuje pravidla pro vyhodnocování podpory a povinnost farního sboru informovat povšechný sbor o využívání podpory.
12. Nebude-li farní sbor, jehož kazatelskému místu byla rozhodnutím synodní rady poskytnuta podpora, plnit své povinnosti vyplývající mu ze smlouvy, může od ní synodní rada odstoupit, čímž dochází k ukončení podpory.
13. O podpoře kazatelských míst a čerpání solidárních prostředků synodní rada každoročně informuje synod.

Ustanovení čl. 12 se ruší a nahrazuje ustanovením následujícího znění:

Čl. 12 Přechodná ustanovení

1. Podpora kazatelských míst prohlášených za misijní nebo podporovaná před účinností změny Statutu Personálního fondu přijaté 3. zasedáním 36. synodu se řídí Pravidly zřizování a rušení kazatelských míst ve znění účinném před touto změnou.

C) Návrh změn Pravidel hospodaření s Personálním fondem

Čl. 1 Příjmy Personálního fondu

1. Příjmy Personálního fondu v roce R tvoří příjmy popsané ve [Statutu Personálního fondu čl. 5 odst. 1.](#), tj.:
 - a. odvody sborů za rok R-1
 - b. výnosy provozní i investiční části Personálního fondu, kterých bylo dosaženo v roce R-1

- ~~e. výnos sbírky solidarity sborů za rok R-1~~
- d. příspěvek na podporu činnosti dle [Řádu hospodaření církve \(dále ŘHC\) čl. 13 odst. 6.](#) za rok R
- e. dary fyzických a právnických osob za rok R-1
- f. finanční náhrada dle [ŘHC čl. 13 odst. 6.](#) za rok R-1

D) Návrh změn Řádu o správě církve

Čl. 3. Zřízení a zrušení kazatelského místa

1. Platí, že počet kazatelských míst ve farním sboru odpovídá výši kazatelského úvazku stanovené seniorátním výborem.
2. V seniorátním nebo povšechném sboru může být zřízeno nové kazatelské místo, jestliže se práce ve sboru prokazatelně znásobila nebo nové kazatelské místo považuje církev za misijně důležité.
3. ~~Postup podání žádosti o zřízení či zrušení kazatelského místa seniorátního nebo povšechného sboru a její náležitosti stanovují [Pravidla zřizování a rušení kazatelských míst](#). Návrh na zřízení kazatelského místa seniorátu předkládá konventu seniorátní výbor, návrh na zřízení kazatelského místa povšechného sboru předkládá synodu synodní rada. Návrh musí obsahovat podrobné zdůvodnění, rozsah a charakteristiku nové, resp. rozšířené kazatelské práce, časový snímek kazatelské práce a dvouletý rozpočet mzdových a provozních nákladů včetně označení zdrojů, z nichž budou vzniklé náklady hrazeny.~~
4. Ve sboru, jehož farářem je náměstek synodního seniora, vzniká na dobu jeho funkčního období ve vyšším správním orgánu další kazatelské místo. Toto kazatelské místo zanikne 6 měsíců poté, co farář sboru přestane vykonávat funkci náměstka synodního seniora.
5. ~~V církevním sboru může synod za podmínek stanovených řády zřídit strategické kazatelské místo. Ve farním sboru se toto místo zřizuje vedle již existujícího kazatelského místa, jež není možné obsadit po dobu, na niž je zřízeno strategické kazatelské místo. Je-li původní kazatelské místo ke dni zřízení strategického kazatelského místa obsazeno farářem či jáhnem, povolání faráře nebo jáhna ve farním sboru k tomuto dni zaniká.~~
5. Kazatelské místo zanikne, jestliže uplyne doba, na kterou bylo zřízeno, nebo vyhlášením usnesení synodu o jeho zrušení. **Návrh na zrušení kazatelského místa se podává obdobně jako návrh na zřízení kazatelského místa.**
6. Ve sboru, jehož farářka či jáhenka čerpá mateřskou dovolenou nebo farář/ka či jáhen/ka čerpá rodičovskou dovolenou, vzniká další kazatelské místo. Farář povoláný na toto místo se stává představitelem sboru podle [CZ § 6](#). Toto místo zanikne okamžikem, kdy pomine důvod pro jeho vznik. Současně skončí i povolání faráře či jáhna, který byl na toto místo zvolen.
7. Ve sboru, jehož farář byl synodní radou uvolněn ke službě v sesterské církvi nebo ekumenické organizaci podle [ŘK čl. 7 odst. 7](#), vzniká další kazatelské místo ~~se stejnou výší pracovního úvazku~~. Farář povoláný na toto místo se stává představitelem sboru podle [CZ § 6](#). Toto místo zanikne okamžikem, kdy pomine důvod pro jeho vznik. Současně skončí i povolání faráře či jáhna, který byl na toto místo zvolen.

Za čl. 3 se doplňuje nový čl. 3a následujícího znění:

Čl. 3a. Zřízení strategického kazatelského místa

1. **Strategické kazatelské místo může být synodem zřízeno tam, kde se sborová práce dosud nekoná, ale strategickým zájmem ČCE je, aby se konala. Strategické kazatelské místo může být synodem dále zřízeno ve farním sboru, v němž vlivem vnitřních či vnějších okolností došlo k takovému poklesu aktivity sborového života, že je existence sboru ohrožena, přičemž strategickým zájmem ČCE je, aby byla sborová práce na tomto místě obnovena.**
2. **Ve farním sboru se strategické kazatelské místo zřizuje vedle již existujícího kazatelského místa, jež není možné obsadit po dobu, na niž je zřízeno strategické kazatelské místo. Je-li původní kazatelské místo ke dni zřízení strategického kazatelského místa obsazeno farářem či jáhnem, povolání faráře nebo jáhna ve farním sboru k tomuto dni zaniká.**

3. Návrh na zřízení strategického kazatelského místa synodu předkládá synodní rada po projednání s příslušným seniorátním výborem a správní radou Personálního fondu. Součástí návrhu je projekt, který formuluje cíle, postup a harmonogram kroků nutných pro dosažení stanovených cílů, zřetelně formulovaná kritéria, která umožní zhodnotit, zda bylo stanovených cílů dosaženo, a rozpočet mzdových a provozních nákladů včetně označení zdrojů, z nichž budou vzniklé náklady hrazeny.
4. Strategické kazatelské místo se zřizuje na dobu pěti až patnácti let. Doba, na niž je strategické kazatelské místo zřízeno, začíná běžet dnem, kdy na toto místo nastoupí povolaný farář. Pokud není na takto zřízené kazatelské místo povolán farář do pěti let od rozhodnutí synodu, strategické kazatelské místo zaniká.
5. Synod může dobu, na niž bylo strategické kazatelské místo zřízeno, na návrh synodní rady prodloužit, a to i vícekrát, přičemž však celková doba trvání strategického kazatelského místa nesmí přesáhnout patnáct let. Návrh na prodloužení musí obsahovat posouzení dosavadního plnění cílů stanovených v návrhu na zřízení strategického kazatelského místa, jakož i celkové posouzení dosavadního rozvoje sborové práce. Návrh na prodloužení strategického kazatelského místa musí být projednán s příslušným seniorátním výborem a se správní radou Personálního fondu.

E) Návrh usnesení

Synodní rada předkládá synodu následující návrh usnesení:

1. *Synod usnází změny Statutu Personálního fondu, Pravidel hospodaření s Personálním fondem a Řádu o správě církve uvedené v tisku č. 17/4 na str. 2–5.*
2. *Synod ruší Pravidla zřizování a rušení kazatelských míst.*